

УДК 615.072

DOI: <http://dx.doi.org/10.11603/mie.1996-1960.2016.1.5923>

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ ЛОКАЛЬНИХ ФОРМУЛЯРІВ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

А. В. Кабачна, Е. В. Шелкова, О. Г. Кабачний

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

В роботі подано результати проведених досліджень щодо розробки уніфікованої та стандартизованої форми локального формуляра лікарських засобів із використанням комп'ютерних технологій.

THE COMPUTER TECHNOLOGY IN THE LOCAL DRUGS FORMS CREATION

A. V. Kabachna, E. V. Shelkova, O. G. Kabachnyj

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

The paper presents the results of the research to develop a unified and standardized form local formulary of drugs by using computer technology.

Вступ. Національна формулярна система у багатьох країнах світу є багаторівневою (держава - регіон - медичний заклад), що працює за принципом зворотного зв'язку. Складання обмежених списків лікарських засобів (ЛЗ) є першим і найважливішим етапом покращення постачання та ефективного використання ліків, оскільки їх закупівля, зберігання, облік, розподіл і призначення є функцією від індивідуального ЛЗ, що є у системі охорони здоров'я.

Саме з цією метою проектом Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років передбачена оптимізація витрат на лікарське забезпечення шляхом підтримання непрямих механізмів впливу на цей процес на локальному рівні.

Особливо наголошено на необхідності впровадження у закладах охорони здоров'я (ЗОЗ) як автономних одиницях комп'ютеризації, яка має значно підвищити якість медичного обслуговування, обмін, використання та поширення професійних знань лікарів.

Отже, найважливішими об'єктами для реалізації програми впровадження в Україні формулярної системи на локальному рівні фактично стали ЗОЗ.

Мета дослідження: розробка уніфікованої стандартизованої форми локального формуляра (ЛФ) з використанням комп'ютерних технологій у форматі таблиць програми Microsoft Office Excel.

Матеріали та методи дослідження. Експериментальною базою досліджень слугували ЛФ ЗОЗ різних рівнів надання медичної допомоги Дніпропетровської, Вінницької, Харківської, Запорізької та інших областей протягом 2011-2015 років із застосуванням методу формалізації тексту документа.

Результати та їх обговорення. Як зазначено у нормативних документах, ЛФ складається з міжнародних непатентованих назв (МНН) за фармакотерапевтичними групами, визначеними у Державному формулярі (ДФ) ЛЗ.

Водночас у цих нормативно-правових документах відсутня стандартизована форма локального формуляра ЛЗ, що значно ускладнює і необґрунтовано подовжує процес його розробки, а також не дає можливості використовувати комп'ютерні технології.

Скриншот розробленої нами форми ЛФ ЛЗ подано на рис.1.

Зважаючи на значні труднощі, пов'язані з розробкою ЛФ, нами запропоновано спеціальну комп'ютерну програму, яка дала можливість всі необхідні для створення ЛФ дані за ЛЗ перенести із формату інформаційно-пошукової системи чинного «Електронного формуляра» (сайт «Державний експертний центр України») перенести до електронних таблиць у форматі Microsoft Office Excel.

ЛОКАЛЬНИЙ ФОРМУЛЯР ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ										303		рік.									
ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПЕРВИННОГО, ВТОРИННОГО, ТРЕТИННОГО РІВНІВ																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	18	19				
Назва груп і підгруп за Державним формуляром	Назва лікарських засобів (МНН)	Доза DDD	Вітчизняний/Зарубі жий (І/ІІ)	Торговельна назва	Виробник/країна	Форма випуску	Дозування	Кількість в упаковці	Ціна DDD, грн.	Результат VЕN аналізу	Нормативна документація (Наказ, номер, дата)	Індекс унікальності лікарського засоба									
1. НЕВІДКЛАДНА ДОПОМОГА ПРИ ГОСТРИХ ОТРУСНЯХ																					
1.4. Детоксикаційні лікарські засоби																					
Ацизол (Acuzol)																					
II. Визначена добова доза (DDD): парентерально - не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.																					
ЗАТ "Макіс-Фарма", м. Москва, Російська Федерація																					
капс. у бл.														120 мг		№10		відсутня у реєстрі ОБЦ			
Калію перманганат (Potassium permanganate) ^{ІІІ} * ** (див. п. 9.1.4.1 розділу "ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ")																					
Визначена добова доза (DDD): Зовнішньо - не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.																					
I. КАЛІЮ ПЕРМАНГАНАТ																					
ПрАТ Фармацевтична фабрика "Віола", м. Запоріжжя, Україна																					
Пор. у бан.														Зр, 5r		№1		відсутня у реєстрі ОБЦ			
Протамін (Protamine) ^{ІІІ} *																					
Визначена добова доза (DDD): парентерально - не визначено, вказана ціна упаковки, заявлена в реєстрі ОБЦ.																					
I. ПРОТАМІНУ СУЛЬФАТ 10 000 МО																					
ПрАТ "По виробництву інсулінів "Індар", м. Київ, Україна																					
р-н д/інск. у фл. по 10мл														1000 МО/мл		№1		48			
2. КАРДІОЛОГІЯ. ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ																					
2.1. β-адреноблокатори																					
2.1.1. Селективні (β1) – адреноблокатори																					
Атенолол (Atenolol) ^{ІІІ} (ГМД) *																					
Визначена добова доза (DDD): перорально - 75 мг.																					
I. АТЕНОЛОЛ																					
ПАТ "Монфарм", м. Монастирище, Черкаська обл, Україна																					
табл., у бл. у пач.														0,05 r		№10x2		відсутня у реєстрі ОБЦ			
Бетаксолол (Betaxolol) ^{ІІІ} (ГМД) *																					

Рис. 1. Форма локального формуляру лікарського засобу

Програму для реформатування ДФ реалізовано на крос-платформенній мові Java 1.6.

На цю комп'ютерну програму отримано Свідоцтво Державної служби інтелектуальної власності України про реєстрацію авторського права № 52007 від 04.11.2013 р.

Отже, ДФ, реформатований з формату Word в Excel, може бути застосовано закладами охорони

здоров'я для розробки ЛФ, структура яких стандартизована та уніфікована у повній відповідності до нормативних вимог. В результаті унеможливаються друкарські помилки, набагато прискорюється процес створення ЛФ, а користувачам надається повна достовірна інформація щодо ЛЗ, внесених до ЛФ.